

hende Ret dertil, uden at hun derfor faar med Fattigvæsenet at gøre. Hun kan jo sige: jeg er syg og daarlig, og jeg kan ikke arbejde, for jeg maa af og til ligge i Sengen, hvorledes skal saa Kommunalbestyrelsen kunne frigøre sig for at understøtte hende, naar Flertallets Forslag vedtages? Jeg ved ikke, om den kan fremtvinge en Lægeerklæring, det staa der intet om i Forslaget. Mindretallet finder ikke, at der er Anledning til at stille Fabrikarbejderne anderledes end de mange stakkels Kvinder rundt omkring i Landet, der ved Sygdom ere hindrede fra at arbejde. Der ere mange fattige Kvinder, der gaa og arbejde med Vask og Rengøring og udføre det strenge Arbejde, som Tjenestepigerne nægte at gøre, og som er meget anstrengende og mere skadeligt for deres Sundhed, end det, at staa i nogle Timer og arbejde i en velindrettet og velkontrolleret Fabrik. Ikke at tale om, at Landbruget paa dette Omraade stilles langt ugunstigere end andre Virksomheder. Der er paa Landet mange fattige Kvinder, som maa gaa og arbejde saa snart som muligt, efter at de have født et Barn. Hvorfor skal den Svaghed, der er en Følge af Nedkomst, give større Ret til Understøttelse uden for Fattigvæsenet end en almindelig Sygdom, der kommer ganske uforskyldt over vedkommende Arbejderske og berøver hende hendes Arbejdsevne? Jeg synes, at det er en Haan mod disse Kvinder, naar de komme og klage, at man maa sige til dem: I kunne gaa paa Lade-gaarden eller til Fattigvæsenet, medens man til Fabrikpiger, som ved et usædeligt Levned have bragt uægte Børn til Verden, sige: I skulle ikke være bange, vi skulle nok understøtte jer med alt, hvad I have Behov til baade jer og jeres Børn, indtil I blive fuldstændig raske; der er ikke Tale om, at I skulle gaa til Fattigvæsenet, ja vi ere saa bange for, at I ikke skulle være fornuftige og lade være at gaa paa Arbejde, indtil I ere raske nok, men at I ville gaa hen og fortjene noget til jer og Barnet, at vi ikke ville tillade det, før I faa Lægeattest fer, at I kunne gøre det uden Skade for jer og Barnet. Det er jo i fuldstændig Strid med hele vor Lovgivning paa dette Omraade. Tyendeloven bestemmer jo, at hvilken som helst Husbonde har Lov at jage en Pige af Tjenesten, saa snart det viser sig, at hun er frugtsommelig, og saa kommer hun paa Fattigvæsenet, hvis ingen vil have hende, og det mange Maaneder før hun føder. Jeg synes, der skulde være nogen Lighed

for Loven for alle disse Kvinder, og at vi ikke skulde have Undtagelsesbestemmelser for dem, der ikke ere de daarligst stillede, men søge ind under den toldbeskyttede Industris Vinger. Jeg ved ikke, om det er den Bestemmelse i Tyendeloven, som jeg før nævnte, der gør, at vi have mange færre uægte fødte Børn paa Landet end i Byerne, og at der er saa mange af Landbrugets Piger, der have Lyst til at rejse til Byerne. Det er mange Gange vanskeligt for Landbruget at faa Tjenestepiger, da de hellere ville arbejde i Byerne i Fabrikken nogle Timer om Dagen og saa spadsere paa Gaden og more sig. Vil man nu begunstige dem i Lovgivningen fremfor alle andre? Det bliver snart saaledes, at saa snart der er Tale om vor toldbeskyttede Industri og dem, der ere knyttede dertil, saa skal der vedtages Undtagelsesbestemmelser til Gavn og Hjælp for disse. Det var Tilfældet i sin Tid med Ulykkesforsikringsloven. Jeg ved nu ikke, om man i det Forhold, som jeg her har omtalt, muligvis skal regne dette for et Ulykkestilfælde for disse Kvinder, som man har glemt, at faa draget ind under den den Gang vedtagne Lov. Det vil dog vistnok komme noget i Strid med Bestemmelsen om at handle med Forsæt eller ved grov Uagtsomhed, eller hvad der nu staaar i Ulykkesforsikringsloven; men hvis man vil vedtage denne Undtagelsesbestemmelse for disse Kvinder, hvorfor forandrer man saa det Princip, man fulgte i Ulykkesforsikringsloven og lægger Understøttelsen over paa det offentlige? Hvorfor forlanger man ikke, at den, der til Dels er Skyld i Ulykken, ogsaa skal betale sin Del af Understøttelsen. Vi vedtog i forrige Samling en Lov om uægte Børn, hvorefter Barnefaderen skal være pligtig til at yde sin Del af Barnefærdens Omkostninger. Hvorfor fritager man ham saa i denne Lov? Skulde Flertallets Forslag mod Forventning blive vedtaget, reserverer jeg mig Ret til ved 3die Behandling at stille Forslag om, at Kommunen kan fordre af Barnefaderen til det uægte Barn, at han skal deltage i de Udgifter, som denne Lov paalægger det offentlige over for disse Kvinder, der bringe de uægte Børn til Verden. Jeg haaber dog, at Flertallet af Medlemmerne her i Salen vil stemme for Mindretallets Forslag. Den ærede Ordfører talte noget forundret om, at jeg ikke havde stillet Ændringsforslag til Lovforslaget angaaende Helligdagsarbejdet. Jeg mener nu ikke, at man skal blande alt mellem Himmelen og Jord ind i denne Lov om Fabrikkerne.